Wiipurin Sanomat.

N:o 190. **Lauantaina 17 päiwänä Elokuuta.** **1889.**

Tilaushinta:

	Wiipurissa:	Maalla postimaksuineen:
Koko wuodelta	12 m. — p.	12 m. 61 p.
Kolmelta neljännekseltä	9 „ — „	9 „ 76 „
Puolelta wuodelta	6 „ 25 „	6 „ 92 „
Neljännekseltä	3 „ 25 „	3 „ 51 „
Kuukaudelta	1 „ 25 „	

Wenäjällä, Toimituksella suorastaan eli Lindebergin kirjakaupassa 5 r koko- 2 r. 75 k. puoli ja 1 r. 50 k. 1/4 wuosik.

Lehti ilmestyy: sunnuntaisin, tiistaisin, keskiwiikoisin, torstaisin, perjantaisin ja lauantaisin klo 8½ a. p. Ilmoituksia wastaanotetaan lehden konttoorissa 15 p:stä wetiitti-riwiltä etusiwulla ja 10 p:stä muilla siwuilla. Hinnan alennusta annetaan 100:lla markalla ilmoittajalle 10 %, 150:llä markalla 15 % j. n. e. Ilmoitukset suomennetaan maksotta ja waihto-ilmoituksia wälitetään maamme sanomalehtien kanssa.

Toimittajat: **Viktori Jaatinen** (wastaawa). **Matti Kurikka, K. Tiihonen.**

Lehden toimitus ja konttoori owat Antonoff'in perillisten talossa Katarinan kadun warrella, käytäwä kadulta.

Konttoori on awoinna k:lo 9—1 a. p. ja 4—6 i. p.

Telefooni 138.

Lehteä jakawat, myywät ja tilauksia wastaan ottawat:

Kaupungissa: Lehden konttoori. **Pietarin esikaup.** Assessori J. C. v. Zweygberg'in apteekissa, Alkuyhtiönpuodin hoitaja, Kaupp. Kalpi ja J. Myllys Kilikadun warrella Kauppias Kiimalehto Pukkikadun w., Kaupp. D. Suominen Punasellalähteellä. **Sillanpäässä:** Kaupp. Schaworonkoff. **Papulassa:** Kaupp. A. Worobjeff ja leiwoksenmyyjä Tosurinen. **Reitsytniemellä:** Apteekissa, Leipäpuodinpitäjä. **Suolla:** Työwäen-yhdistyksen puod. hoitaja **Sorwalissa:** Kaupp. Agafonoff'in puodissa kaupp. F. Aleksandroff ja hra Konimus. **Saunalahdella:** Kaup. Montonen. **Hiekassa:** Efersty ja Mury'n puodissa **Talikkalan kylässä:** Kaupp. Hämäläinen.

Yksityiset numerot maksawat 10 penniä.

LAURI KIVEKÄS. Helsinki, L. Henrikinkatu 12. — Toimittaa lakiasioita maamme kaikissa oikeuksissa.

Kursfit.

Suomen Pankki 17 p. Elok.

	Myyntis: M. p.	Ost'o. M. p.
Pietari l. a.	2: 63 —	2: 58 —
Lontoo l. a.	25: 30	— —
„ 90 p.	25: 15	25: 03
Parisi l. a.	100: 20	— —
„ 90 p.	99: 50	99: 60
Hampuri l. a.	124: 30	— —
„ 90 p.	123: 30	122: 60
Lybekki l. a.	124: 30	— —
„ 90 p.	123: 30	122: 60
Berlini l. a.	124: 30	122: 60
„ 90 „	— —	— —
Frankfurt a. M. l. a.	124: 30	122: 60
„ 90 p.	— —	— —
Amsterdam 90 p.	208: —	— —
l. a.	209: 50	206: 40
Tukholma l. a.	139: 30	138: 60
Antwerpen l. a.	99: 90	98: 40
„ 90 p.	99: 20	— —
Kristiania	139: 30	138: 50
Köpenhamina l. a.	— —	138: 50

Pietarissa Elok. 1 p. w. l

Lontoo 96,25 95,70 96,20 pr. 10 £.
Amsterdam 79,65 79,40 p.
Hamburg 47,10 46,90; 47, pr. 100m.
Parisi 38,15 pr. 100 frs.
Puoli-imperiali 7:67.
Diskonto 6—7.

Wenäläisiä arwopapereita.

Pietarin pörssissä, Elok. 12 p.

	Ostajat.	Myyjät.	Maksettu.
5% Pankkipil. 1 sarja	98¾	99⅛	—
„ „ 2 „	98¾	99⅛	—
„ „ 3 „	98⅝	99	—
„ „ 4 „	98⅝	99	—
„ „ 5 „	98⅝	99	98¾
„ „ 6 „	99	—	—
6% Kultalaina (1883)	172	172½	—
5% Kultalaina (1884)	154	154¾	—
5% 1 Jäm. l. (50 r.)	97¾	98¼	—
„ 2 „ (100 r.)	98¾	99⅛	—
„ 3 „ (100 r.)	98⅝	98⅞	—
5% Palkintol. 1 sarja	264	264¾	264¼
„ „ 2 „	245½	246	—
4% Kotimainen laina	83⅙	83½	83⅜
5% Rautatiel. 1 sarja	—	—	—
„ „ 2 „	—	—	—
„ „ 3 „	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
4½ % „ 5 „	—	—	—
4% „ 6 „	—	—	—
5% „ 7 „	—	—	—
Wenäl. mol.puol.maa- l. kreditti-yhd. 4½ %	146½	147¾	—
:panttikirjat kullassa	—	—	—
D:o D:o 5%	92¼	92½	92¼
Pietarin kaupungin hypoteekki-yhdistyksen 5% obl.	94¾	95⅛	94¾

Päiwälista.

Klo 10—12 a. p. Merimieshuoneen-konttoori awoinna.
„ 11—1 a. p. Rahatoimikamari awoinna.
„ 8—2 a. p. ja 4—7 i. p. Panttilaitos awoinna.
„ 6—1 a. p. ja 3—7 i. p. Rautatienkonttoori awoinna.
„ 9—1 a. p. ja 5—6 i. p. Kaupungin arkitehtikonttoori awoinna.
„ 8 a. p.—10 i. p. Telefoni yhdistyspaikka awoinna.
Säästöpankki (Clouberg ja Kumpp. kirjakaupassa) koko päiwän awoinna.
Klo 9—1 a. p. ja 4—7 Tullikamari awoinna.
„ 8 a. p.—12 yöllä Sähkölennätin konttoori awoinna.
„ 8—1 p. Pastorinkanslia awoinna.
„ 10—1 p. Yhdyspankin kontt. „
„ 10—2 p. Suomenpank. kontt. „
„ 10—2 p. ja 5—6 i. p. Pohjoismaiden osakepankin konttori awoinna.
Kaupungin kansankirjasto pidetään awoinna joka tiistai ja perjantai kello 1—2 i. p. sekä keskiwiikko ja lauantai kello 7—8 i. p.
Lukusali awoinna sunnuntaisin 4—8; sekä tiistaina ja torstaina k:lo 6—8 i. p.
Raittiusseuran kirjalainasto awoinna joka sunnuntai k:lo ½6—½7 ja torstaisin k:lo 8—10 i. p.
Raittiuskoti awoinna arkipäiwinä 6—10 ja sunnuntaina sekä juhlapäiwinä 3—10 i. p.
Kansakoulujentarkastajaa tawataan kansakouluissa kello 1—2 päiwällä.
Kaupunginwoutia tawataan talossa N:o 41 Papulassa lähellä höyrymyllyä, joka arkipäiwä kello ½2—½3 i. p.

Kaupungin lääkäreitä tawataan:

Dohk. Weymarn, kello 9—11 a. p. ja 5—6 i. p. (Söderbergin talo, Torkkelinkatu n:o 30).
„ J. Wallgren kello 10—12 a. p. ja 5—6 i. p. (Clouberg'in talossa Torkkelinkatu)
„ Hoffström, kl. 10—12 a. p. ja 5—6 i. p. (Hinnin perillisten talo N:o 2 kauppatorin wieressä).
„ Strömborg arkipäiwinä kl. 9½—11 a. p. Rudenportin katu.
„ Heiseler kl. 10—11 a. p. ja 5—6 i. p. (Alakatu Dippelin talo).
„ Åkesson kl. 8—10 a. p. ja 5—6 i. p. Bencan talo Aleksanderinkatu.
„ Th. Thesleff kl. 9—11 a. p. ja ½6—½7 i. p. (Thompson'in talo n:o 40 Ruotsin kirkon wastassa);
„ P. Collander Alfthanin perillisten talossa Aleksanderinkadun warrella kello 10—12 a. p. ja 4—5 i. p.
„ Sundman k:lo 9—11 a. p. ja 4—5 i. p. Sergejeffin talossa Aleksanderinkadun warrella.

Hammaslääkäri Arth. Liljeblad, Klamin talo Torkkelinkatu 13. kello 10—12 a. p. ja 4—5 i. p. Telefooni N:o 219.

Hammaslääkäri C. Holle wastaanottaa sairaita joka päiwä kl. 10—1 a. p. sekä 3—5 i. p. Sisäänkäynti Harmainweljesten kadulta.

Läänin Eläinlääkäri Feliks Fredlander, asuwa Ehrenburgin talossa Uudessa kaupungissa, tawataan joka päiwä kello 8—11 a. p. ja 3—5 i. p.

Kätilö M. Spoor, Keisarinkatu N:o 1, wastaanottaa myöskin maalta sairaita.

Kätilö L. Palmu wastaanotta sairaita maalta Katarinan katu N:o 37.

Vakisutonta rokotusta toimitetaan kunakin Keskiwiikkona kello ½12 rokotuspaikassa Punasen lähteen torin n:o 30.

Walokuwausatelieri:

Fr. Diehl, Katarinankatu N:o 11, awoinna joka arkipäiwä kello 9—7 a. p. ja sunnuntaina 10—3 i. p.

Asioitsemiskonttoori:

A. R. Wickstrand Senaatin yl. Kopisti ajaa lakiasioita huokeasta. Asunto Torkkelink. 31 Ruusunwuoden luona taw. k:lo 9—10 a. p. 4—5 i. p.

Chr. Jacobsenin ja Poikain käytännöllinen toimitus-konttori, Helsingissä P.-Makasiinink. 7, awoinna kokopäiwän, myy kaupungin taloja ja maatiloja, toimittaa kaikenmoisia asioimistehtäwiä, suosittaan rahainmoistoihin ja lainanhankkimisiin.

Waratuomari A. E. Andersson, köyhäin asianajaja, on tawattawana, k:lo puoli 10:stä puoli 11:sta, Konsuli Wolff'in talossa Katarinankadun warrella.

Waratuomari Oskar Mallenius, toimittaa lakiasioita. Osoite: Wiipuri, Castrénin talo, Punanen lähde 56.

Woldemar Lundgrenin, Asioitsija konttoori Fredrikinkatu N:o 11, auki arkipäiwinä kello 8 a. p.—8 i. p., sunnuntaina ja pyhäpäiw. k:lo 3—6 i. p.

Waratuomari Iwar Polén asianajaja. Naukkarisen talo Punasen lähteen torin warrella N:o 30.

Junat tulewat joka päiwä:

Pietarista kello 1,14 5,10 ja 8,25 i. p. sekä 12,2 yöllä, tawarajuna klo 2,20 i. p.
Helsingistä k:lo 5,45 a. p. ja 7,16 i. p.; tawarajuna 10,30 a. p.

Junat lähtewät joka päiwä:

Pietariin kl. 6,5 ja 7,30 a. p. sekä 2,50 ja 7,16 i. p.; tawarajuna k:lo 11,15 a. p.
Helsinkiin kello 1,14 i. p. sekä 12,20 yöllä; tawarajuna k:lo 3,30 i. p.

Juna, joka lähtee Pietariin k:lo 7,30 a. p. ja palaa sieltä k:lo 8,25 i. p. on pikajuna, jota ainoastaan I ja II luokan matkustajawaunut seuraawat.

Rautatiekonttoori auki kl. 9—1 a. p. ja 3—7 i. p.

Wenäjän palowakuutusyhtiö

wuodelta 1867,

päättää palowakuutuksia huokeata wakuutusmaksua wastaan. Tarpeellisia tietoja ja ilmoituslaawoja antaa

F. Ettehl,
Pääasiamies Itä-Suomessa.

Strömborg'in talo Wahtitorinkadulla.
Telefooni N:o 155.

Victoria Berliinissä

Yleinen Wakuutus-Osake-Yhtiö,

päättää

Henki-, Pääoma- ja Onnettomuustapaus-Wakuutuksia, sekä Arwopaperien Siirtämis-Wakuutuksia

F. Ettehl'in kautta.
Pääasiamies.

Strömborg'in talo Wahtitorinkadulla.
Telefooni N:o 155.

Matkustawaisia.

Elok. 16 p:nä.

Imatrassa: H. M. kamarijunkkari paroni von der Osten-Dreifen poikineen Pietarista, maisteri Sinnelius Hämmeestä.

Wegassa: konttoristi Nydberg Helsingistä.

Andreassa: konsuli Koch Räätälistä, konttoristi Swensson Helsingistä, neidet Ballard, neiti ja herra Costella Ameriikasta, kauppias Andrean Helsingistä, kapteeni Ramssi Wirolahdelta, ylioppilaat W. ja A. Hackman Helsingistä.

Belwederessä: kauppias Winogradoff Imatralta, aatelismies Maritz Pietarista.

Kirkollisia ilmoituksia.

9:s Sunnunt. Kolminaisuudesta.

Suomen kirkossa:

Katkismussaarnan k:lo ½9 a. p. pastori Tirkkonen.
Puolipäiwäsaarnan k:lo 9 a. p. pastori Gräsbeck.
Puolipäiwäsaarnan k:lo 12 a. p. pastori Gräsbeck.

Ruotsin kirkossa:

Puolipäiwäsaarnan k:lo 9 a. p. pastori Sirén.

Wirkoja awoinna.

U. S. 3 krt. etuf., kert. wiik

Opettajan wirka Muolan pitäjän Kyprölän Wenäjän seurakunnan ylh. kansakoulussa seminarin käyneitten haettawana ennen tulewan Syyskuun 20 päiwää koulun johtokunnalta. Tulewan opettajan welwollisuus on antaa opetusta käsitöissä ja Suomen kielellä myöskin muissa aineissa, mitä ehkä oppisuunnitelmaan tullaan ottamaan, sillä opetus koulussa tapahtuu pää-asiassa Wenäjän kielellä toisen opettajan johdolla. Etusija on sillä hakijoista, jolla myöskin on jonkinlainen taito Wenäjän kielessä. Palkkaedut owat, paitsi waltion palkkaa, kunnalta 200 m. ynnä asunto, walo ja lämpö. Muolaassa Elok. 16 p. 1889.

Johtokunta.

Osoite: Muola.

Myytäwänä.

Kahvia 60.,
Riisiryyniä 10 p.
naula myydään
I. S. Kuschakoff'in
puodissa, Punasenlähteen torin warrella.

Wuokrattawana.

Syyskuun 1 eli 15 päiwästä 2 suurta huonetta keittiöineen, sopiwa käsityöläisille. Lähemmin tämän lehden konttoorissa.

Palwelukseen halutaan.

U. S. 2 kert.

Huom.!

Nurmen Celluloosa tehtaalle halutaan mitä pikemmin taitawa ja kokenut **lyijytyömies** kattilaa warten. Ilmoitukset hetimmiten

Nurmen rautatieasemalle.

Asunnon ja liikkeen muutos!

Räätälliliikkeeni ja kangaskauppani olen muuttanut kauppatorin läheisyydestä Mustainveljesten kadulla sijaitsevaan talooni N:o 125, suomalaiseen kirkon läheisyydessä ja pyydän saada sulkeutua edellenkin kunn. yleisön suosioon hyvällä työllä ja tavaroilla sekä kohtuullisilla hinnoilla.

W. HELENIUS.

Wiipurissa, Mustainveljesten katu N:o 125.
Telefooni N.o 4.

Newsky

Steariinikyntteliä ostetaan paljottain edullisimmasti

Havin Osakeyhtiön
kautta **Wiipurissa.**

Newsky tehtaan päävälittäjä Suomessa.

Puuseppä J. VOUTILAINEN,

vastaanottaa kaikenlaisia huonekaluja tehtäväksensä sekä vanhoja ylöslaitettaviksi, jotka toimitetaan huolellisesti ja huokeaan hintaan.

J. Voutilainen.
Plewna B rappu N:o 4.

Hammaslääkäri.

Päätettyäni hammaslääkäri-tutkinnon Berliinin Yliopistossa, vastaanotan sairaita joka arkipäivä kello 10—12 a. p. ja 4—5 i. p.

Arth. Liljeblad.

Klamin talo Torkkelinkatu 13. Telefooni 219.

Ilmoituksia.

Varatuomarit

Hackzell & Elfvengrén

toimittavat kaikenlaatuisia lakiasioita.

Tavataan k:lo 9—11 a. p. Sundström'in talossa Katarinankadun warrella.

Sähkö-osoite: *Hackzell, Wiipuri.*

Höyrylaiwa

Don Juan

Kapteeni J. Peuttilä,

kulkee tämän wuoden purjehdusajalla säännöllisesti **Lappeenrannan ja Kesälahden** wälillä, lähtien

Lappeenrannasta iltajunan tultua joka Lauantai poiketen Puumalassa, Sawonlinnassa, Putikossa, Punkaharjulla ja Jouhenniemessä sekä joka Tiistai poiketen Puumalassa, Sulkawalla, Sawonlinnassa, Putikossa ja Punkaharjulla.

Kesälahdelta kello ½4 aamulla joka Maanantai poiketen Jouhenniemessä, Punkaharjulla, Putikossa, Sawonlinnassa ja Puumalassa sekä joka Torstai poiketen Punkaharjulla, Putikossa, Sawonlinnassa ja Puumalassa.

Kuljettaa sekä matkustawaisia että rahtitawaraa.

Saapuu Lappeenrantaan ennen pöjunan lähtöä.

Lähemmin Herroilta W. Couper Lappeenrannassa, H. Heinonen Jouhenniemellä, M. Pennanen Kesälahdella sekä kapteeni laiwalla.

Wiipuri, Toukokuussa 1889.

Paul Wahl ja Kump.

Sunnuntaina Elokuun 18 p:nä
antaa
osa WIIPURIN
KANSALLISLAULUSEURAN
Miesköörista

Laulajaiset

LAPPEENRANNASSA

Lähemmin vast'edes.

KANSANHUVIT ja ARPAJAISET

toimeen panee

Uuraan raittiusseura

ensi Sunnuntaina t. k. 18 päivänä

Uuraan kansakoululla.

Alkaa k:lo 4 i. p.

Ohjelmaan kuuluu: Puhe ja torvisoitoa.

Arpojen hinta 25 penniä.

Pääsymaksu 25 p. täysikasvuisilta, 15 p. lapsilta.

Toimikunta.

Warjopuolia ja waloisampia toiweita Parikkalassa.

Kirjoitti J. H—n.

II.

Kunnallis-asiain harrastus ja kunnan wirkamiesten waali.

Tämän kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa, tämän lehden n:o 125 ja 126, koskettelin „yhteishenkeä ja seura-elämää, sekä raittiusharrastusta"*) kunnassamme. Nyt kuten yllä näkyy, aion wirkkaa moniaan sanan kunnallis-asiain harrastuksesta ja kunnan wirkamiesten waalista. Molemmat nämä owat likeisessä yhteydessä edellä kerrottujen olojen kanssa eli ikäänkuin niiden kehkeentynyt kukka.

Kunnallista harrastusta johtaa, kuten siitä jo mennä kesänä kerroin, kaksi toisiaan wastakkaista puolia, joista toinen on ylimyspuolue ja toinen talonpoikaispuolue, ositsi wastaawa kansanwaltaista. Kummankin puolueen eroittaa epäluulo toisistansa. Ja kumpikin woipi tawallansa harrastaa „oikeutta" käsityksensä mukaan, haluten kuitenkin ylimältaa oman mielensä mukaan, ikäänkuin kummoen yhteistä toimintaa. Minkä werran puolella ja toisella harrastetaan puhtaasti yhteistä hywää, sen tiennee yksin sydänten tutkija. Ylimyspuolueen johto on kuitenkin, ihmisellisesti arwostellen, puhtaammissa käsissä. Talonpoikaispuolueen johtaja on kauan jo liikkunut alalla, joka on häpeäksi ja turmioksi kunnalle. Jotenkin waikealle näyttää enää toiwoa puheena olewien puolueiden sowinnollista yhtymistä. Niinpä ei ole tullut mitään siitä toiweesta, jota tämän kirjoittaja on jo usein ottanut puheeksi, sekä julkisuudessa että yksityisesti, nimittäin kunnallisia waalia walmistawasta yhteisestä kokouksesta. Kummallakin puolella näytään waan walmistuksia tehdyn omassa leirissä hiljaisesti.

Näiden walmistusten tulokset ilmeni nyt wiime heinäkuun 6 p:nä olleessa waalikokouksessa. Ylimyswallan aseen kanto tässä kokouksessa oli jätetty erääle lyseolaiselle herra J. Kopperille. Hän toi esiin waltakirjat ylimyswallan etewimmiltä henkilöiltä ja äänesti niiden nojalla heibän sunrella äänimäärällään. Nowasti Collanin waltakirjassa oli nimitetty ylimyswallan ehdokkaat, jotka oliwat: kuntakokouksen esimieheksi entinen sa-

*) Koska eräällä oikaisukyhäyksellä on koetettu wäittää walheeksi sitä seikkaa, että kansakoulunjohtokunta kielsi raittiuskokousten ja esitelmäin pidon kansakoululla, niin olkoon asian selwitykseksi sanottu: Johtokunnan „istunto" oli jo päättynyt, siinä kokouksessa, jossa pastoori Karanen, poismuuton wuoksi, erosi johtokunnasta, ja, sanottu Kananen oli istuntohuoneessa kirjoittamassa pöytäkirjaa allekirjoitettawaksi, kuin tämän kirjoittaja, raittius-yhdistys „Ilmiön" perustawasta kokouksesta saapui kansakoululle. Johtokunnan jäsenet talollinen Paawo Repo (walittu juuri äsken wäli-aikaiseksi puheenjohtajaksi eli esimieheksi), siltawouti Olli Tiainen, kestitsiewari Heikki Maukonen ja opettaja (koulunjohtaja) Matti Pajari, sekä eräs, jonka nimeä en muista, oliwat sanotun Pajarin huoneessa, kun kysyin selwin sanoin, saisiko kysymyksessä olewia kokouksia pitää koululla. Kysymys näytti ikäänkuin lyöwän puulla päähän kaikkia, paitsi Pajaria, joka on raittiusmies, ja eräs joukosta antoi merkin toisille, ettei myöntää ja siksi se jäi. Johtokunnan esimies P. Repo, on nyt kuitenkin antanut omia huoneitaan raittiuskokouksille.

Varatuomari WILHO KROGERUS — Wiipuri — toimittaa lakiasioita.
13 Torkkelinkatu 13.

A. E. ANDERSSON. — Lakiasiaintoimisto. — Wiipuri.

man wiran pitäjä, kirkonmies Pajari, lautakunnan esimieheksi kauppias S. Ahokas ja kunnan rahastonhoitajaksi nimismiehen rouwa E. Kopperi. Näitä ehdokkaita äänesti sitte aiwan säntilleen kaikki ylimyswallan miehet, joko waltakirjoilla tai itse läsnäolla ollen. Tähän puolueesen kuului kaikki wirka- ja säätyhenkilöt suurimmasta pienimpään asti, sekä heidän muassaan wähempi osa talonpoikia.

Talonpoikaispuolue ei ollut nytkään niin hywin järjestetty yksimielisyyden puolesta, kuin edellinen, mutta kyllä siinä eti'ei ylimysten ehdokkaista kannattaneet muita paitsi S. Ahokasta, joka oli pian yhteinen ehdokas kummallekin puolueelle; talonpojille wuoroin lautakunnan esimieheksi, wuoroin rahaston hoitajaksi. Nimismies Kopperin rouwa oli oikein kammo, ihme kyllä, talonpoikaispuolueelle. Se oli erittäinkin hänen wuoksensa, kuin kaikki sowitteluehdotukset ennen waalia oliwat turhat.

Äänestys päättyi niin, että kuntakokouksen esimieheksi tuli talokas H. J. Innanen, lautakunnan esimieheksi kauppias S. Ahokas ja rahastonhoitajaksi kestikiewari H. Maukonen. Näistä oli puhtaita talonpoikain ehdokkaita Innanen ja Maukonen, Ahokas oli yhteinen ehdokas kummallekin puolueelle ja talonpojilla sitte erittäin lukkari D. Kosonen. Woitto waaliottelussa tuli siis tällä kertaa talonpoikaispuolueelle, jota näkyy johtaneen taas räätäli G. Sawolainen, joka kaikenlaisten rettelöimisiensä wuoksi, niinkuin syytteessä olewan salakapakoimisensa ynnä muiden wuoksi on ollut kauan esiintymättä kunnallisella alalla.

Woiton talonpoikaispuolueelle antoi se erhetys ylimyspuolueessa, että monia suuriäänisiä waltakirjoja oli J. Kopperilla, joten suuri joukko hänen äänestyksestään, ollen yli $^1/_6$ osan annetuista äänistä, joutui hylkyyn.

Nyt toimitettu wirkamieswaali oli jo järjestyksessänsä kuudes, joista edelliset owat kumotut ja sama on jo tarjona tälle, sillä ylimyswaltaisten puolesta ilmoitettiin tyytymättömyys ja waadittiin waalipöytäkirjasta ote walitusta warten. Nähtäwästi siis Parikkalassa rettelöitä kestää, waikka waalitilaisuudessa nytkin koetettiin seurata kaikkea tarkkuutta. Jos säätyhenkilöt jättäsiwät nyt walituksen, tai jos walituse i saisi aikaan kumousta, johon en uskosi todellista syytä olewan, niin woisi nykyinen waali wiedä ajan-oloon yhteiseen sopuun, joka olisi suotawa.

Wara-esimieheksi ja lautakunnan jäseniksi tuli ilman äänestystä: kuntakokoukselle kirjuri J. Puputti ja lautakunnalle lukkari D. Kosonen. Lautakunnan jäseniksi J. Repo, M. Lötjönen, A. Asikainen, P. Neronen, P. Repo ja H. Teräwä, sekä näiden waramiehiksi: O. Kosonen, H. Repo ja T. Paajanen.

Rattiusmiehiä meni tässä waalissa läpi kuntakokouksen esimieheksi H. J. Innanen ja waraesimieheksi J. Puputti. Sekin seikka ansaitseisi waalin pysytöstä. Raittiusasian suurin wastustaja tähän asti sitäwastaan on rahaston hoitajaksi walittu H. Maukonen. Mutta wartonaista karwasmielisyyttä raittiusmiesten ja wastustajain wälillä kumminkaan ei liene, koska he äänestiwät toisiansa. Niin hullulta kuin tämä näyttäneekin, niin pidän sen tärkäläisissä oloissa hywänä merkkinä, josta, jos se o i k e a a n suuntaan kehittyy, pitäisi seurata waloisampi tulewaisuus, samoin kuin yleiseen eilisen kokouksen päätöksestä waalien suhteen.

Luultawasti olisi täällä Parikkalassakin wiisainta säätyhenkilöille jättää kunnan asian hoito ja johto talonpoikaiskäsiin, kuten se on käynyt muuallakin, missä ei ole yksimielisyys näissä asioissa herrain ja talonpoikain wälillä. Että herrat kiistalla kokewat olla ohjissa, se ei ole terweellistä, kun ei heissä kuitenkaan ole miestä, joka y s t ä w y y d e l l ä ja y l e i s e l l ä luottamuksella, woisi ohjata asian kulkua. Pakko ei ajanpitkään tuo hywiä seurauksia. Säätyhenkilöt tehköön oiwallisesti wirkansa welwollisuudet kansallisessa mielessä, niin waloisampi tulewaisuus on lähempänä kuin luultaankaan. Sitä toiwokaamme!!

— **HH. MM. Keisari ja Keisarinna** lähtiwät Helsingin satamasta toispäiwänä k:lo 2 päiwällä, käymättä kaupungissa.

Jo tois-iltana oliwat Heidän Majesteettinsa lausuneet sen toiwomuksen, että heidän suosikkinsa M. M:n laulajat tulisiwat heitä terwehtimään. Mutta tieto siitä saatiin niin myöhään illalla, että laulajia enään oli mahdoton kokoon saada. Waan eilis-aamuna tuli Heidän Majesteettiensa toiwomus täyteyksi. K:lo 8 aikana saapui „Dershawan" wiereen höyrylaiwa „Ahkera", jonka kannella 16-miehinen laulukunta lakit. kand. G. Sohlströmin johdolla ensiksi wiritti „Suomen laulun." Heidän majesteettinsa oliwat laiwansa kannella, aikoen juuri lähteä sotalaiwaston harjoituksia katselemaan; mutta laulun tähden eiwät he nyt kiirettä pitäneet. Useita lauluja lauletiin: Jag wet ett land, Island, Armaasta eroteissa, Lugn hwilar sjön, Tuoll' on mun kultani, y. m. Ystäwällisesti terwehtien Heidän Majesteettinsa laulusta kiittiwät.

Kun laulajat puolen tunnin kuluttua eläköön-huudoilla „Derschawan" wieresta poistuiwat, meniwät Heidän Majesteettinsa höyryweneellä yllämainituille matkallensa. He lähtiwät ensin Hästnäsin salmen kautta Willingen edustalle, missä suurin osa „wihollisesta „laiwastosta" oleskeli, ja sitten Aleksanterinsaareen, missä laiwaston liikkeitä katseltiin rieläranalla olewalta Nikolain-patterilta. Keisarillisten siellä ollessa soitti Krasnojarin rykmentin soittokunta.

Tältä matkalta palattuaan eiwät Heidän Majesteettinsa enään monta hetkeä Helsingin satamassa wiippyneet, kert U. S. „Dershawan" ankkurit nostettiin ja tämä komea laiwa lähti pois korkeine matkustajineen.

— **Piispantarkastuksia** tulee Porwoon hiippakunnan piispa suuremman osan syyskuuta ja lokakuun alkupuolella pitämään muun muassa Säkkijärwen, Muolaan, Sakkolan, Räisälän, Kaukolan, Käkisalmen ja Ilmeen seurakunnissa.

— **Wirkawapautta** kuudeksi wiikoksi luettuna tämän kuun 14 päiwästä, on kruununnimismiehelle Räisälän piirissä G. Plathan'ille yksityisten asian wuoksi annettu ja on hänen wirkaansa tällä aikaa määrätty hoitamaan Korpiselän piirin kruununnimismies K. V. Holländer, jonka wirkaa taas lääninkonttoristi G. Nokelin on määrätty sanotulla ajalla hoitamaan.

— **Pernatautiin** on Salmin pitäjässä tämän elokuun 6 ja 11 päiwien wälillä kuollut 3 lehmää ja yksi hewonen.

— **Lautamiesehdokkaiksi** walitsi Johanneksen kuntakokous tämän kuun 5 p. lautamies Tuomas Hännisen Kaijalasta, Simo Härkön Koskijärweltä, ja Aleksander Uskin Karhulasta, herrastuomari Riikosen Waahtolasta, Aleksander Staden Riionsaaresta ja Konstantin Kesäläisen Hannukkalasta, Kristian Pyökärin, Matti Ahokkaan ja Jaakko Reposen. Jokainen Rewonsaaren kylästä.

— **Yleisessä pitäjänkokouksessa,** joka oli kuulutettu t. k. 12 p:ksi Antrean pitäjään, keskusteltiin kysymyksestä, mitkä paikat pitäjässä etupäässä tulisi kysymykseen määrättäisiä asemapaikkoja Karjalan rautatielle sen kulkiessa pitäjän läpi ja päätettiin niiksi ehdoittaa seuraawia paikkoja, nimittäin: Kawantsaaren, Rahikkalan, Talikkalan ja Koljolan kylät. Kolmas näistä, wiisi wirstaa kirkolta, lienee etupäässä soweliain asemapaikaksi, kun haararatakin Imatralle täältä on saawa alkunsa. Mutta kuinka muiden paikkojen laita lienee, se on hywin epäillyttäwä, warsinkin alussa, ennenkuin tarwis niin monesta asemapaikasta näyttää niitä waatiwan. Wielä ehdoiteltiin myöskin asemapaikkaa Imatran haararadalle.

— **Professori Botkin,** Keisarinnan henkilääkäri, oleskelee joka wuosi kesäkunkausina maatilallansa Kulttilassa Uudenkirkon pitäjässä, 12 kilometeriä Mustamäen asemalta. Täällä lepäilee tuo koko Euroopassa kuuluisa mies Wenäjän pääkaupungin suunnattoman praktiikkinsa ponnistuksista. Rahwasta kohtaan on hän siellä erinomaisen auttawainen, niin hywin lääkärinhoitoa kuin lääkeitäkin perheen kotiapteekista jaellaan siellä ilmaiseksi.

— **Wankikyydillä** tuotiin eilen Pietarista 14 siellä kirjattomuudesta wangittua Suomen kansalaista.

— **Tapaturma.** Toisyönä kuuliwat käwelyllä olewat poliisimiehet surkeaa ruikutusta Terwaniemeltä, josta wiimein etsiessään löysiwät kallion juurelta maalorityöntekijän Kalle Myrén'in. Hänen jalkansa oli katkennut, niin ettei hän omin neuwoinsa päässyt paikaltaan liikahtamaan. Syynä tapaturmaan lienee ollut „lipakka", jossa tilassa hän kalliota kulkiessaan kaatui. Myrén on nyt hoidettawana diakonilaitoksessa.

— **Wettä ja taas wettä** on — kirjoitetaan meille Johanneksesta — satanut yhtenään, niin jotta uuden kirkkomme katossa olewat kalwaniseeraatut pellitkin owat lionneet, jotta wesi tulee kirkkoon. Kewätkesä oli niin poutaa, jotta touko wiljat pilaantuiwat useissa paikoin. Rukiiden lähtöä kiitetään hywän puoleiseksi.

— **Kurkijoen kansanjuhlasta** kirjoitetaan meille seuraawaa:

Sunnuntaina elokuun 11 päiwänä wietti Kurkijoen wapaehtoinen palosammutuskunta kansanjuhlaa erittäin rikkaan waihtelewan ohjelman mukaan ja suuren ihmisjoukon läsnäollessa.

Ilm: oli kaunis ja lämmin, winhanlainen länsituuli puhalteli puiden latwoihin ja liehutteli korkealla olewaa juhlalippua päiwän kunniaksi, osottaen samalla kansalle: „tänne näin, täällä juhlaa Teitä warten wietetään!"

Kohta kello kolmen lyötyä alkoi kansa taajoissa parwissa samota lippua kohti, koulun lähellä olewalle wuoren äyräälle, ennen tunnetulle juhlakentälle, joka oli koristettuna lipuilla ja köynnöksillä. Aika wieri hetki kului, kansan paljous yhäti kaswoi, taajeni ja laajeni, mutta sitte wasta se suureni, kun juhlakulkue sinne saapui.

Noin kello 4 aikana läksi kansakoululta juhlakulussa, soittajat edellä, marssimaan Kurkijoen wapaehtoinen, pienoinen, palosammutus- ynnä niiden muassa juhlan laulukunta liehuwine juhlalippuineen. Kohta kentälle saawuttua soitti soittokunta Tampereen W. P. K. marssin, jonka jälkeen opettaja Matikainen astui puhujalawalle ja piti awauspuheen, puhuen, juhlan merkityksestä, miten sitä wietetään ja miten se on wietettäwä, minkälaisen tulee olla ohjelman, ennenkuin juhlaa woi pitää ja toiwoa onnistuneeksi j. n. e. Tämän jälkeen lauloi laulukunta muutamia lauluja, jonka jälkeen ruwettiin toimeenpanemaan kilpailuja säkkitaistelussa ja putelin särkemisessä. Nuoriso huwitteli itseään tanssilla. Kun taaskin soittokunta soitti muutaman kappaleen, nousi puhujalawalle Kurkijoen opiston oppilas R. Smolander ja piti juhlapuheen kansanjuhlan tarkoituksesta ja hyödystä y. m. Puheen jälkeen seurasi laulua, soittoa ja wälillä tanssia. Wähän ajan kuluttua nousi puhujalawalle maanwiljelijä A. Kaksonen ja lausui ponteman juhlarunon. Wielä pitiwät puheita illan kuluessa opettaja S. Kaksonen ja räätäli Mikkonen Kaukolasta. Edellinen puhuja puhui Suomen riennoista yleensä, niin aineellisella kuin henkiselläkin alalla, kieliasetuksesta, kirjallisuudesta, kuinka se on kaswanut j. n. e. isänmaan kauneudesta, rakkaudesta isänmaata kohtaan y. m. Jälkimäinen puhuja lausui muutamia sanoja kesän kauneudesta, nuoruuden ajasta, syksystä, huweista, niiden siweellisestä hyödystä y. m. Neiti Piironen lausui pari runoa erittäin pontewasti ja tunteikkaasti. Maanwiljelijä A. Kaksonen piti raittiusesitelmän ja siihenpä se juhlan n. s. henkinen puoli päättyikin. Illan suussa sattin pari sähköfanomaa, jotka julkiluettuna kuuluiwat näin: „Kiitos kutsumuksesta. Toiwotamme onnea pyrinnöillenne, edistyköön Karjalan kansa, palakoon pyhätuli rinnoissanne!" „Toiwomme onnea juhlallenne; saawuttakoon se tarkoituksensa." Edellinen oli Lappeenrannan, jälkimmäinen Käkisalmen W. P. K:lta.

Illan tultua näytettiin eräs näytelmäkappale „Thekla", joka onnistui jotakuinkin harjoitusajan wähyyteen katsoen. Sen jälkeen seurasi pari kuwaelmaa Kalewalasta. Edellinen kuwasi, kuinka Wäinämöinen tawattuaan nuoren Joukahaisen sisaren wastaksia taittamassa, kosi häntä, mutta tämä puolestaan, näyttääkseen ettei hän huoli wanhasta, waikka etewästä ja warakkaasta, pakeni lepikkoon. Tuo on juuri omiansa osottamaan ett'ei wanhan sowi kosia nuorta. Toinen kuwaelma kuwasi sitä, kuinka wanha Wäinämöinen lauloi tuon kurjapäisen Joukahaisen suohon kokonaan. Kuwaelmat onnistuiwat kaikin puolin erittäin hywin, joista suurin ansio on luettawa näyttäjille, mutta myöskin puuhaajille.

Wirwokkeeksi oli juhlassa tarjona limonaadia ja toisessa puhwetissa, kahwia, teetä y. m. y. m. Juhlasta ei woi sanoa muuta kuin, että se oli erittäin onnistunut kaikin puolin. Iltasilla oli pitäjäntuwalla wilkas tanssi, jonne oli kokoontunut koko joukko nuorisoa. Emme woi muuta kuin olla kiitolliset heille ja toiwoa wastakin onnea heidän yhteisille pyrinnöilleen.

— **Kirkonkokous Sortawalassa** pidettiin t. k. 13 p:n aamupäiwällä luterilaisessa kirkossa, jossa keskusteltiin kolmannen papin asettamisesta seurakuntaan. Kokous päätti yksimielisesti pyytää hallitukselta kolmatta pappia, joka tulisi wirkaansa wasta sitte kun nykyiset wiranomaiset owat kuolleet. Palkka kolmannelle papille ehdoteltiin saatawaksi wähentämällä nykyisten pappien palkasta. Kokouksessa johti puhetta Impilahden kirkkoherra R. Hulkkonen. (Laat.)

— **Myrsky-ilma** riehui koko eilispäiwän. Tuuli oli hywin raju ja wettä tuli oikein lotisemalla. Tuntui jo aiwan siltä, kuin emme eläisikään enää elokuussa, waan lokakuun lioissa olisi maleskeltu.

☞ Lehtemme mukana jaetaan tänään tilaajillemme maaseuduilla luettelo niistä asewelwollisista, jotka 1889 wuoden kutsunnasta Wiipurin läänin 1:tä kutsuntapiiristä kutsutaan ensi tulewan Marraskuun 1 päiwäksi saapumaan wakinaisen palweluksen toimittamiseen.

— **Suomalaisen teaterin** johtaja toht. Bergbom on ilmoittanut, että teateri ei tulekkaan Jywäskylään, kosk'ei kyllin isoja huoneita ole saatawissa, waan alkaa se waikutuksensa Helsingissä. Teaterin jäsenet kokoontuwat Helsinkiin perjantaina elokuun 30 p:nä.

— **Naiskirjurit keis. senaatissa.** Puhtaaksikirjoittaja-naisapulaisia on senaatissa nykyään 43 wakituisella palkalla kertoo „Koti ja Yhteiskunta". Ne owat jaetut erityoimituskuntien kesken seuraawalla tawalla: 1) Talous-osastoon: maanwiljelystoimituskuntaan 2; kirkollisasiaintoimituskuntaan 3; sota-asiaintoimituskuntaan 3; siwilitoimituskuntaan 4; kauppa- ja teollisuustoimituskuntaan 3, kamaritoimituskuntaan 6 (1 konttooriin, 5 kansliaan); raha-asiaintoimituskuntaan 8 (5 konttooriin 3 kansliaan); yleiseen kansliaan 1; prokuratorin wirastoon 1. 2) Oikeus-osastoon 8. Nämät kirjurit saawat wuosittain palkkaa 1,200 mk., sekä lisäksi 100 markan lahjapalkkion 2 kertaa wuodessa. 10 wuotisen palweluksen jälkeen tulee 200 markan palkankoroitus. Palkka maksetaan neljänneswuosittain. Kaikki owat ylimääräisiä wirkamiehiä, eiwätkä woi tulla nauttimaan mitään eläkettä tahi wirka-ylennystä. Työaika wirkahuoneessa on määrätty noin 3 tunniksi. Kotityö sitä wastoin on erillainen eri ajoilla wuotta ja eri toimituskunnissa, sekä yleensä hywin säännötön: joskus sitä on koko iltapäiwäksi, joskus wähemmän, wäliin ei ollenkaan. Naiskirjurit työskentelewät eri huoneissa ja nauttiwat noin 2 kuukauden wirkalomaa. Tänä wuonna on noin 4 à 5 naista harjotellut ilman palkkaa eri toimituskunnissa. (K. ja Y.)

— **Wenäläisen sotalaiwaston harjoitus** päättyi toispäiwänä ja kaikki sotalaiwat owat nyt näkywistä kadonneet. Warsinainen taistelu tapahtui kolmantena yönä ja eilis-aamuna. „Wihollinen" yritti Wiaporia pommittamaan, mutta hawaittuaan mahdottomaksi pitää sitä saarrettuna, heitti se piirityksen sikseen ja alkoi peräytyä. Wenäläinen laiwasto hyökkäsi nyt peräytywän wihollisen kimppuun ja taistelu syntyi aawalla merellä Santahaminan edustalla. Kumpiko puoli tässä taistelussa woitolle pääsi, sitä ei toistaiseksi tienne kukaan muu kuin riidanratkaisijat, wara-amiraali Pilkin sekä kapteenit Hildebrand ja Skrydloff, joiden tulee siitä tuomionsa antaa.

Tämän leikkisodan tarkoituksena tuntuu olleen saada selwille seuraawat seikat: 1) mitenkä wakoileminen on toimitettawa ja miinaweneet soweliaimmin käytettäwät saartawassa ja saarretussa laiwastossa; 2) kuinka laiwaston poraiten tulee suojella itsewalitsemaansa asemaa wihollista laiwastoa wastaan, joka pyrkii sitä asemaa walloittamaan, ja 3) mitkä merkit paraiten soweltuwat siihen tarkoitukseen, että woitaisiin erottaa omat laiwat wihollisen lai-

---

Bawarian pääkallossa.

Kirj. Fr. **von Schönthan.**

(Suomennos Wiip. Sanille saksasta.)

(Jatkoa wiime n:oon).

Kaarina käyttäytyi tänä tukalana hetkenä kuten hywä tytär ainakin. Hänen hellä surunsa saattoi waan Kohlhoferin yhä onnellisemmaksi, joka tässä tapauksessa ei olisi ollut ensinkään suotawaa, sillä tämmöinen tyytymätöisyys oli ihan wastakkainen tohtorin määräykselle. Kun lääkäri palasi seuraawana päiwänä näyttiwät mittaukset, että Kohlhoferin ruumis oli lihonut kokonaista kuusi sentimetriä; siis asema tuli yhä arweluttawammaksi.

„Te kyllä huomaatte", alkoi lääkäri kolkolla äänellä, „että tämä alkaa saada huonon käänteen. Samassa suhteessa kuin teidän ruumiinne ympärysmitta kaswaa, kaswaa myöskin waikeudet teitä pelastaa. — Teidän t ä y t y y suuttua, teidän täytyy raiwota, puhkua, olla kuin mieletön, eikä naureskella, imarrella tyttärenne kanssa — ei, se ei kelpaa! Jos ette tahdo seurata esitystäni, niin en woi teille antaa toiwoa hywästä tuloksesta". Tiedemies jätti wangitun, joka arwellen katseli tytärtään ikäänkuin neuwoa kysyen. Äkkiä nousi Kaarina ylös, siwusi lääkärin portailla ja kiiruhti kaupungin sähkölennätin asemalle. Suurimmassa kiireessä kirjoitti hän seuraawat sanat: „Tule paikalla Münchenin „Wuoden-ajat"-nimiseen rawintolaan. Minulla on suurehko aije. Kaarinasi."

Arkkitehti Müller — sillä hänelle sähköfanoma lähetettiin — ei antanut itseään odottaa.

Jo seuraawana aamuna kulki Kaarina nojaten hänen käsiwarteensa pitkin Teresia-kenttää. Kaarina kantoi liinasessa isälle määrättyä aamiaista, ja ken waan sattui näkemään heidät, se warmaankin ihastui tuosta näystä; tosiaankin mikä onnellinen pari! Ainoastaan y k s i ei tätä paria ihaillut, ei ainakaan toista niistä, ja se oli Kaarinan isä, joka tawallisena aikana katseli aukosta ja luuli järkensä kadottaneensa, kun hän huomasi tyttärensä tämän miehen rinnalla.

„Onkohan tuokin tullut Münchenin — no odotapas — ah, jos woisin päästä alas — niin kyllä minä näyttäisin hänelle — tuommoinen häwyttömyys, silloin kun minä olen tänne suljettuna — ääh!" Samassa kun Kohlhofer kaswawalla katkeruuden tunteella mutisi näitä sanoja lähestyiwät nuoret ja wihdoin seisoi Kaarina aamiaisensa kanssa portailla. Hän ei siinä kauan siekaillut, jätti aamiaisen aukosta sisään ja huusi suloisesti hymyillen: „Hywästi, isä!"

„Mitä ihmeitä, menetkö takaisin? — jää tänne!"

"Ei nyt, isä! Leopold odottaa minua."

„Mitä minä kuulen! Hän kutsuu „tuota miestä" Leopoldiksi! — Ei sinä jäät tänne, Kaarina, minä käsken sitä . . ."

Mutta Kaarina oli jo näkymättömissä; kuului ainoastaan kaiku kun hän keweästi hyppeli rapulta rapulle. Kohlhofer jätti aamiaisen koskematta ja asettautui aukon ääreen katselemaan. Tuolla ne nyt meniwät, Kaarina ja arkkitehti, käsi kädessä kuin kihlatut ainakin. „Mitä," mutisi Kohlhofer itsekseen, „nyt ne seisattuiwat — arkkitehti katselee ympärilleen ikäänkuin kartellen — odotapas, kyllä minä näen; — hän suutelee Kaarinaa. — ääh, sinä konna! — nyt menee jo liian pitkälle! . . ."

Kohlhofer olisi jatkanut raiwoamistaan jos ei waan olisi kuullut askeleiden lähenewän. Tohtorin pää tuli näkywiin.

„No, mitenkä wuitte?"

„Huonosti," murisi sairas, minä olen mielipuoli ja tahtoisin repiä koko maailman palasiksi."

„Hywä — se ilahuttaa minua — jatkakaa samalla tawalla", sanoi lääkäri nauraen ja katosi.

Kohlhofer olisi ehkä taas muutaman tunnin kuluttua tullut ennalleen, jos ei hän olisi taas sattumalta katsahtanut aukosta ja samalla huomannut Kaarinan ja arkkitehdin, jotka käweliwät kuwapatsaan edustalla.

„Tuossa ne taasen owat — ooh, jos tuo mies olisi täällä, niin ihan warmaan pikku paloihin hänet sipulteleisin. Wietellä tyttöä minun näkywissäni — ääh! — minkälainen roisto! Tuo kowasti loukattu isä wajosi tämän wihanpurkauksen jälkeen alas kowalle rautapenkille ja tuki käsillään päätänsä.

Kun Kaarina, joka oli rakkauden onnesta tullut eläwämmäksi ja iloisemmaksi, iltapuolella palasi, näytti hän kättänsä, jossa kaunis sormus kimalteli. Samassa kuiskasi hän weitikkamaisesti: „Leopoldilta!"

„Niskat minä häneltä nujerran!" sähisi Kohlhofer; muuta hän ei woinut sanoa, mutta olihan sitä jo siinäkin.

Arkkitehti ei näkynyt olewan millääkään näistä uhkauksista, päin wastoin, se näytti häntä pikemmin huwittawan.

Kohlhofer istui synkkiin ajatuksiinsa waipuneena kun hän taas seuraawana aamuna sai nähdä Leopoldin. Mitä wiattomimman näköisenä astui Müller aukosta ja heti hänen peräsään Kaarina.

Mutta arkkitehti ei tähän pysähtynyt; hän astui tuon raiwostuneen isän eteen ja muutamin selwin sanoin ilmaisi aikeensa naida Kaarinan.

Tämä waikutti Kohlhoferiin kuin käärmeen pistos, eikä hän woinut muuta kuin huudahtaa: „Oletteko te todella ihan wiisas!?"

Tuo raiwoisa huuto kumisi oudosti promssiseinämissä.

Mutta arkkitehti oli jo tätä odottanut; siksipä hän wastasi wäräh dyskään hänen kaswoillaan muuttumatta: „Luulen huomaawani, että te nyt olette huonolla tuulella — minun on siis huomenna tultawa uudelleen; — tule rakas Kaarina!..."

Ja niin jättiwät he hänen yksikseen. Kohlhofer huusi ja meluisi turhaan, he eiwät olleet kuulewinaankaan.

Wanhurskas Jumala, wahwista minua, että woisin tuon miehen huomenna ottaa hengiltä," rukoili hän. Hän oli todellakin mielipuoleksi tulemaisillaan.

Seuraawana aamuna uudistui sama raiwoisa kohtaus. Kohlhofer raiwosi kuin mielipuoli, mutta huoneen ahtaus esti sen ettei hän täyttänyt edellälausuttua aikomustansa. Onneksi tuli heti tohtorikin ja painoi rakastawien kädet yhteen ja koko wirkansa arwokkaisuudella kääntyi hän sitte sairaan puoleen. Hän kuten tawallisesti weti esiin mittanauhan taskustaan ja asetti sen Kohlhoferin ruumiin ympäri.

„Te o l e t t e t o i s p ä i w ä s t ä a s t i k a d o t t a n u t y h d e k s ä n s e n t i m e t r i ä! — Kuulkaahan — te olette ollut hywin raiwoawa; te laihdutte ihan huomattawasti — muu ei olisi auttanut. — N y t t e o l e t t e p e l a s t e t t u, nyt woitte te kulkea aukosta läpi. Sanokaa, kuka teidät on pelastanut . . ."

Niin, kuka? — Kohlhofer katseli liikutettuna arkkitehtiä ja seuraawassa silmänräpäyksessä löi Kaarina kätensä hänen pyöreään kaulaansa ja Müller weti käsineet käsistään ja yski.

„Seis!" sanoi lääkäri, joka kyllä huomasi mitä tapahtui, „tämähän on wastoin määräystäni! N y t iloisia tunteita, mitä te ajattelette? Sitenhän te saisitte kohta alkaa uudestaan.

Kohlhofer nyökäytti päätänsä, hän oli kaikki ymmärtänyt. Hän seisoi jo portailla. Malttamattomana, kuten rakastaja tawallisesti, joka odottaa suloisimpain toiwojensa pikaista täyttymistä, tarttui Müller appiisänsä säärykseen sekä weti kaikin woimin. Kohlhofer wastusti tätä woimakasta apua, mutta turhaan, sillä hänen äänensä ei kuulunut alas kun hänen wartewa wartalonsa sulki aukon kokonaan. Wiimein kuului omituinen äänähdys hänen huuliltaan, joka samalla kertaa oli ilon ja samalla tuskan huudahdus ja — h ä n o l i p e l a s t e t t u.

Samana iltana wietettiin pikku kihlajaiset kaikessa hiljaisuudessa „Wuoden-ajat" nimisessä rawintolassa ja seuraawana päiwänä pala-

Castrén & Snellman

lakitiedetten kand. nimituomari.

Asianajajia Helsingissä.
Fabianinkatu 31. Vastaanotto: k:lo 9—10 a. p. ja 5—6½ i. p.

Huom.! Toimittavat iltapostissa saapuneet kiireelliset asiakirjat seuraavana päivänä ennen k:lo 12 asianom. paikkaan. — Matkustavat pyydettäessä maasenduille.

woista aawalla merellä, warsinkin yöllä, sekä wartialaiwoja ja upotettuja miinoja lähestyessä.

Helsingin asukkailla ei ole ollut suurta huwitusta tästä leikkisodasta, koska taistelewain laiwastojen liikkeet parhaasta päästä owat tapahtuneet niin kaukana kaupungista, ettei niitä täältä ole woitu nähdä. Niinpä lopullinen kahakka tapahtui Santahaminan takana. (U. S.)

— **Loordi Randolph Churchill Suomessa.** Wiime keskiwiikkona saapui, tietää N. Pr., höyryaluksella Helsinkiin Ruotsista kuuluisa englantilainen waltiomies loordi Randolph Churchill ja otti asuntonsa Kämpin rawintolassa. Hän oli iltapäiwän kaupungissa ja matkusti iltajunassa Lahteen ja Jywäskylän kautta Kajaniin, jossa loordi aikonee harjoittaa lohenpyyntiä. Myöskin Imatralla y. m. huomattawimmissa paikoissa tulee loordi käymään Suomessa oloaikanaan.

— **Ranskalaisia matkailijoita.** Nykyjään oleskelee Helsingissä kolme nuorta ranskalaista lääkäriä Despreaux, Wurt ja Martha, jotka owat tulleet tänne katsomaan meidän maatamme. Matkansa aikowat he aluksi suunnata Tampereen tienoille ja sieltä tänne Wiipuriin ja Imatralle ja sen perästä ylös pohjoiseen päin Kajaaniin ja Oulunjoelle.

— **Kirjallinen uutinen.** Äskettäin on „Laatokan" toimituksella ollut tilaisuus nähdä suuri osa käsikirjoitusta Suomalaiseen synonymien luetteloon, joka on tehty Lönnrotin sanakirjan johdolla ja jaettu aineenmukaisesti ja ainejaoissa aakkosellisesti. Werrattoman hauskan waikutuksen teki tämä luettelo, sillä siitä jos mistään näkee kuinka rikasta suomenkieli on. Tätä sanakirjaa, joka painettuna tulee olemaan tarpeellinen ja rakas jokaiselle suomenkielen ystäwälle, on jo jonkun aikaa kaikessa hiljaisuudessa tehnyt eräs pappi Inkerinmaalla. Näytteeksi painatamme tähän tekijän suosiollisella luwalla wähäisen otteen mainitusta luettelosta.

Hydrografisia sanoja.

a) Sywänkö-sanoja: ehdin, juoma, jurmu, kiehi, kolkko, kulju, kulpanne, lausu, ojankurkku, siwer, sywänne, syöwer, tyrö, umpeus, upakka, upanne.

b) Mataliko-sanoja: aironpohje, huiksennella, kaalamus, kaalatus, lannas, lonsiwesi, loiweta, luotos, pauha, pieska, räsi, sahi, uittu, uppu.

Maantieteellisiä sanoja.

a) Suosanoja: Hohko, keidas, koho, kutweikko, lemi, jänkö, muikku, niewä, paisutmaa, patero, puhjukka, raisio, rimmi, rummakko, ruona, ruta, ryönä, rääpiö, saares, tureikko, wataja, wita, wuoma, wuorna, wuotso.

b) Wuoren halkeamia, rotkoja y. m.: Harakallio, kleiwi, koltto, kuru, lausu, loppi, loso, louru, molo, pakanopiiri, palero, patero, rota, särö, tahdoin, woukkana,

— **Kirjeenwaihtoa.** Kunnioitettawia kirjeenwaihtajiamme pyydämme esiintulleista syistä huomauttaa, että osoittaisiwat lehteen aiotut lähetyksensä **Toimitukselle**, eikä jollekulle toimittajista eriksen, josta ainakin näin kesän aikaan syntyy häiriötä.

Wiip. San. toimitukselle.

„Räisälän koulujuttu."

Arwoisan lehdenne 183 n:ssa 9 p:ltä tätä Elokuuta olette Te lausunut „Räisälän koulujutusta" muun muassa, että Matti Läheniemi, Räisälän kunnan päätöksen mukaan 20 p:ltä Marraskuuta 1888, on laillinen kansakoulujohtokunnan esimies ja että entinen johtokunta, keisarillisen senaatin päätöksen mukaan 12 p:ltä Lokakuuta 1888, on laitoin ja siis oli se oikein, että Läheniemi wiime heinäkuun 26 p:nä esti läänin kansakoulujen tarkastaja K. Raitiolta sekä sanotulta johtokunnalta sisäänpääsön ja kokouksen pidon. Tämän johdosta pyydän ilmoittaa ettei Teillä ole täydellistä käsitystä mainitsemistanne päätöksistä. Mitä ensiksi tulee mainitsemaanne senaatin päätökseen 12 p:ltä Lokakuuta 1888, niin siinä sanotaan: että „Räisälän kansakoulujohtokunnasta on kaksi wanhinta jäsentä eroawa ja kaksi uutta jäsentä kunnalta laillisessa järjestyksessä walittawa, jotka astuwat toimeensa ensi Elokuun 1 p:nä." Huomattawaa on siis, että koska senaatin päätös on 12 p:ltä Lokakuuta 1888, niin tämänkin päätöksen nojalla entinen johtokunta kokonaisuudessaan olisi ollut laillinen ensipäiwään Elokuuta 1889 eikä siis laitoin jo Heinäkuun 26 p:nä 1889, niinkuin Te sanotte mutisessanne. Mutta käykäämme sitte katsomaan Teidän mainitsemaa kuntakokouksen päätöstä 20 p:ltä Marraskuuta 1888 ja Läheniemen laillisuutta kansakoulujohtokunnan esimiehenä, jona hän on toiminut jo wiime mainitusta ajasta alkaen. Totta kyllä on että Läheniemikin 20 p:nä Marraskuuta 1888 kuntakokouksessa tuli muun muassa, edellä mainitun senaatin päätöksen nojalla, walituksi johtokunnan jäseneksi, waan ei esimieheksi (sillä asetusten mukaan esimies on walittawa ainoastaan johtokunnan jäsenien kesken). Mutta tätäkin kunnan päätöstä wastaan, joka olisi oikeuttanut Läheniemen pääsemään, senaatin päätöksen mukaan 1 p:nä Elokuuta 1889 johtokuntaan jäseneksi, tekiwät nimineuwos von Assendelft, kunnallislautakunnan esimies A. Puolakka, kauppias P. Paawilainen sekä kirkolliswarainhoitaja A. Tikka y. m. laillisessa järjestyksessä walituksen läänin herra kuwernöörille, (jossa asia wielä tänäpäiwänäkin on päättymättä) ja ilmoitti hän lääninhallituksen puolesta wirkakirjeellä 22 p:ltä Helmikuuta 1889 n:o 224 että kuntakokouksen päätöstä, 20 p:ltä Marraskuuta 1888, wastaan on heidän työnänsä walitettu sekä laillisessa järjestyksessä muutosta haettu, joten siis kunnan päätöksellä ei ole laillista woimaa sekä määräsi siis entisen johtokunnan esimiehen pastori Olinin edelleenkin tilaamaan opettajain palkkarahat läänin rahastosta ja muutoin toimimaan johtokunnan asioita siksi kunnes toisin määrätään, samalla waroittaen Läheniemiä myös nimenomaan ryhtymästä mihinkään johtokunnan tehtäwiin, ennenkuin kuntakokouksen päätös 20 p:ltä Marraskuuta 1888 on saanut päästä laillisen woimaan. Ja koska niinkuin jo edellä mainitsin, ei wielä tänäpäiwänäkään wiime mainittu kunnan päätös ole saanut minkäänlaista lain woimaa eikä senaatin päätöskään olisi welwoittanut Läheniemiä johtokunnan jäseneksi ennenkuin wasta wiime Elokuun 1 p:nä kuin myös että Läheniemi on jo wuosia ollut kihloissa ja wiime Toukokuussa laillisesti kuulutettu awioliittoon sen opettajattaren kanssa, jonkatähden kysymyksessä olewa johtokunta myös on olemassa ja sentähden Läheniemi olisi jäämä ollut jo kelpaamaan johtokunnan waaliinkaan, niin pitäisi olla selwää, että Läheniemi on laitoin kuulumaan Räisälän kansakoulujohtokunnan jäseneksi, wielä laittomampi johtokunnan esimieheksi, joksi häntä ei koskaan olla edes laillisesti walittukaan. Asian näin ollen, wastoin senaatin päätöstä, läänin kuwernöörin määräystä ja omaa persoonallista jäämisyyttänsä se on ollut, kuin Läheniemi on toiminut ja wäkiwaltaisesti turkeutunut kansakoulujohtokunnan tehtäwiin, wieläpä niin törkeällä tawalla että hän on opettajain suostumuksella monasti sulkenut owet laillisiltakin johtokunnan jäseniltä sekä esimieheltä, estänyt johtokunnan ynnä läänin kansakoulujen tarkastajan wirkatoimissaan koulun pääsemästä sekä opettajat laillisen muotikinnon pidosta, kirjoittanut nimensä wäkiwaltaisesti wastoin laillisen johtokunnan sekä tarkastajan tahtoa koulunoppilasten lukukausikuin myös päästötodistuksiin sekä jakanut ne oppilaille laittomana ilman tarkastajan allekirjoituksetta, joten siis päästötodistukset owat oppilaille arwottomat. — Täten on Läheniemi siis monella tawalla häirinnyt koulun hywää rauhaa ja menestystä, huolimatta läänin herra kuwernöörinkään kiellosta, joten siis hänen tekonsa owat ihmeellistä suuruutta ja meikäläisten mielestä häwyttömyyttä, wieläpä ilkeintä häwyttömyyttä. Samoin täytyy ihmetellä että kansakoulumme niin opettaja kuin opettajatarkin, jotka kyllä owat olleet ennen kunnollisia täyttämään welwollisuutensa opettaja- kuin muullakin alalla, owat ryhtyneet kannattamaan jo moneesti mainitun L:n wäkiwaltaisuuksia ja laskeneet sydämmiinsä eripuraisuuden ja ylpeyden hengen, muistamatta niitä kalliita ja suloisia aikoja, jolloin heitä opetettiin itseänsä kansanopettajiksi ja wakuutettiin että jos keltä, niin heiltä sitä juuri waaditaan nöyrää ja kuuliaista sydäntä, waikka wihamielisyyttäkin kohtaan, että kansa woi uskoa heille kalliimmat aarteensa myös samanlaisiksi saattaa. Nykyinen piirintarkastajamme on siis huomannut näitä awuja opettajissamme suuresti puuttuwan ja katsonut että sekä opettaja että opettajatar owat tämän ohessa ottaneet osaa edellämainittuihin L:n retteläihin ja siten laiminlyöneet monella tawalla wirkawelwollisuuttansa, tahtoen siis Heinäkuun 26 p:nä syyttää 3 heitä johtokunnan edessä ja johtokunnan päätöksesti tuli, että niin opettaja kuin opettajatarkin eroitetaan ainaiseksi wirastaan. — Päätös kumminkin alistetaan ylihallituksen tutkittawaksi.

Räisälässä 13 p:nä Elok. 1889.

Asiantuntija.

Wenäjältä.

— **Runsaita kiwihiilikerroksia** on äskettäin tawattu Krimin niemimaalla Kiwihiili on hywäälaatua enimmän skottilaisen mustanruskean hiilen näköistä ja wettä on siinä korkeintaan 1% Kerroksen paksuus on 3 syltä. Kolme neliösyltä on jo tutkittu.

Ulkomailta.

Paris'issa Elokuun 14 päiwänä.

Ylimäinen oikeusto selitti 198 äänellä 15 wastaan Boulanger'in syyllisiksi salaliittoon, waikka Beranger, Jules Simon ja muut wäittiwät että tutkinnossa oli aukkoja ja epäsäännöllisyyksiä tapahtunut. Beranger näytti muun muassa, että todistajat, joita yleinen kantaja yhteisistunnossa ei nimenomaan käyttänyt, oliwat owenwartijoita eräässä huoneessa Malesherkes kadun warrella, ja että he todistuksissansa katsoen wuoden aikaan, jolloin he näkiwät Boulangeria, erosiwat toisistansa. Sitä wastoin ei yleinen syyttäjä antanut mitään merkitystä ewersti Chewrston'in kirjalliselle todistukselle, joka todisti että Boulanger heinäkuun 14 päiwänä oli Clermont-Ferrand'issa, niinkuin myös eräänPourpon selitykseen että hän tähän aikaan ei enään asunut sanotussa asunnossa. Ylimmäinen oikeusto kokountui tänäin kaydesti istumaan päättäksensä pääasiallisesti Dillon'in ja Rochefort'in osallisuudesta rikokseen ja rahain menetämisestä, niinkuin myös wahwistaaksensa päätöstä, jonka mukaan syytetyt tuomittiin wankeuteen niin kauaksi ajaksi kuin suinkin mahdollista oli. Istunnon loppupuoli oli melkein myrskyinen. Ylimmäinen oikeusto katsoi Boulangerin syylliseksi waltiowarain anastukseen ja häiwittämiseen, ja hylkäsi kaikki liewittäwät syyt sekä tuomitsi Boulanger'in, Dillon'in ja Rochefort'in maapakolaisuuswankeuteen.

Niitä näitä.

Omituinen tapaturma. Styrsö Tångessa, kaksi peninkulmaa Göteborg'ista, oli wiime lauantaina yhtä uhkaawa kuin omituinen tapaturmakohtaus tarjona. Eräs seurue, 4 naista ja 5 herraa läksi puoli 11 aikaan soutumatkalle meren ulapalle ja huwitteli itseään polttamalla ilotulituksia, muun muassa n. k. wesisukeltajia. Yksi niistä meni wenheen alle ja tarttui sen kölin, missä se waikutti torpeeden tawalla ja puhkasi niin pahan reiän wenheesen, että se täyttyi wedellä ja kaatui. Hätääntyneet saiwat sattumalta pelastetuksi paikalle saapuneet wenheet sittenkuin edellä mainitut oliwat kauan aikaa taistelleet elämästä ja kuolemasta.

Mitä kultarahojen pitäminen maksaa. Englannin rahakammari tulee mr. Goschen'in laskun mukaan saamaan lähimpänä 12 kuukautena noin 1,150,000 markan häwiön kultarahojen muotsi.

Kaikenlaista.

— **Totta kyllä.** Ainoastaan kaksi kertaa on mies elämässänsä siinä tilassa, että hänen näkönsä wie kaiken hänen aikansa, ensimmäinen silloin kuin hän seitsentoista wuotisena nuorukaisena peilin edessä nyppii ensimmäisiä haituwia ylähuulellansa, toinen silloin kuin hän neljänkymmenen wanhana etsii wiimeisiä haituwia päälaeltansa.

— **Lapsimaailmasta.** Täti: — No, pikku Elli, mitkä sadun minä sinulle kertoisin?

Kertokaa täti semmoinen, jossa on paljon rusinoita ja konwehteja.

Kuulutuksia.

Ylinsöörihallitus Suomen sotapiirissä saa täten ilmoittaa että wiime Heinäkuun 19/31 päiwänä pidettäwäksi kuulutettu urakkahuutokauppa sotapiirineuwoston edessä puiden hankintaa warten wuodesta 1890 Hämeenlinnan, Haminan, Kyminkartanon ja Tuusulan sotarakennusten tarpeeksi ei tullut toimitetuksi, jonka wuoksi uusi huutokauppa tätä tarkoitusta warten tulee pidettäwäksi mainitun neuwoston edessä tämän Elokuun 16/28 päiwänä. Tarkempi ilmoitus kuin myös tätä huutokauppaa koskewat ehdot löytywät painettuina Suomalaisen Wirallisen Lehden N:rossa 164, 165, 166, jotka ehdot pysywät muuttumattomain.

Myytäwänä.

Halpoihin hintoihin myydään Wenäläisiä

Huonekaluja ja Peilejä

Helanderin lesken nahkakaupassa kauppatorin warrella.

Consignationi Varasto

Wenälaisiä ja ulkomaalaisia

Mineral- ja Rasva-Öljyjä

käytännöllisiä tarpeita warten, niinkuin:

Masina-Öljyä,
Spindel- „
Cylinder- „
Vaunu- „
Vulkan- „
Olin extract-Öljyä,
Brillandt- „
Malaga Puu- „

huokeimpiin hintoihin.

Tukkukaupassa myönnetään hinnanalennusta.

C. Rosenius J:r.
Wiipuri.

Tuoreita *Malaga Rusinoita*
Ranskan Luumuja,
Turkin „
Saksan Pähkinöitä,
Amerikan „
Hassel- „
von Houtenin puhdasta Cacaota

A. Albrecht ja kumpp.

Mathildedalin
Seisova hevoskierros N:o 10
parannettua
Köpingin mallia.

Paino virallisen vaakatodistuksen mukaan 53 leiviskää 4 naulaa ja siis 3½—4¾ leiv. raskaampi kuin mikään muista kilpailevista kierroksista. —

Painoneroitus on suurimmassa hammasrattaassa, joka on kierroksen tärkein ja kallein osa, joka Mathildedalin kierroksessa on vahvistettu ja sen takia ei ole koskaan, kuten muiden tehtaiden teoksissa särkynyt, vaikka Suomessa ovat useammat hevoskierrokset Mathildedalin tehtaan teosta.

Mathildedalin
hevoskierros on ja tulee olemaan siis

vahvin

hevoskierros markkinoilla, kun virallisia vaakatodistuksia ei voida wäristellä.

Suomalainen kalustokauppa:
P. SIDOROW,
Helsinki, Mikonkatu 3.

KOJON
erinomaisen hyvintehtyjä ja monta vuotta sitten yleiseen kehuttuja
Viskuukoneita
verrattomasti parhaita kaupassa ja kaikkialla palkittuja ensi palkinnolla.

(Ei ole vaihtaminen tuntemattomiin teoksiin tai yksinkertaiseen kirvesmiehen työhön ja muuhun semmoiseen moskaan).

Lajitteleva viskuukone Ohlssonin mallia suurinta lajia N:o 3 (Vallan parannettua mallia). Minä olen tilannut mallin sitten kun se ulkomailla on voittanut kaikki muut kilpailevat mallit. Varustettu 7 seulalla, joista yksi sinkkilevystä. Hinta 75 Smk.

Wallan mallia, suurinta lajia n:o 2, 7:llä seulalla 65 Smk.

Suomalainen kalustokauppa:
P. Sidorow,
Helsingissä, 3 Mikonkatu 3.

— 68 —

siwat he Wieniin. Siellä ei tietysti kukaan tiedä mitään Kohlhoferin seikkailuista Münchenissä, ja wastakin se tulee salassa pysymään; Kohlhofer on näet asianomaisilta sitä nimenomaan pyytänyt.

Loppu.

— 65 —

emäntä itsekin joutiwat päiwäläisiksi, hankkimaan siten elatusta lapsilleen. — Helka opetteli hierojaksi ja sillä wirallaan hän elättikin oikein hywästi itsensä ja lapsensa, joita jo oli kolme; niistä wanhin jo kykeni itsekin pieniä askareita toimittamaan, joten hän jo osaksi itse hankki elatustaan. — Simon pyytölöistä ei paljon joutanut perheen elatukseen. Hän kun ei ollut tottunut lapsuudestaan asti työtä tekemään, niin ei hän tahtonut siihen tottua wanhanakaan. Jos hän muutaman ruplan millä tawalla sai, niin alkoi hän kohta sillä käydä konsa mitäkin kauppaa. Wälistä hän niillä kaupoillaan oikein wähin sai, waan toisinaan taas ne woitot meniwät kaksinkertaisesti takaisin, joko epäedullisilla kaupoilla tahi juomatiloissa, joistä Simo ei köyhänäkään luopunut.

Olisi luullut Simon jättäwän jo koko „kontrapantin" wedon, kun hän oli saanut sitä tehdessään niin monta waaraa ja wahinkoa kärsiä, waan hän ei siitä raatsinut luopua. Se oli pinttynyt hänelle tawaksi, josta ei ollut niinkään helppo irti päästä. Hänen luonteensakin oli elämän kowissa rautakourissa tullut niin karaistuksi, ettei se lii'oin peljännyt mitään waaraa. Koetella waan pitää! Käwi kuinka tahansa! . . .

Usein oli hän joutumassa pulaan, waan aina waara opetti häntä sukkelammaksi, hän aina säilytti keinonsa, millä wiimeisestä tempusta luiskahti läwitse. Tullimiesten kanssa hän oli silmän edessä paraimpia ystäwiä, mutta selänkaana hänellä aina oli nyrkki puristettuna. Jo kartanolla mennessään heidän taloonsa, hän lakki kädessä ensimmäiset kumarrukset teki. Ja sitte kun sisään pääsi, niin sitte ne kumarrukset yhä waan sywenimät, hywä ettei Simolta otsa siltaan kolahtanut. Usein hänellä oli tullimiehille asioita lukemattomia, jos minkinlaisia. Hän heiltä osteli yhtä ja toista ja taas myöskenteli omia tawaroitaan. Hänellä tosin ei ollut myömistä pennin edestä, eikä taas penniäkään taskussa, millä olisi jotain ostanut, mutta se olikin waan sellainen kepponen. Sillä aikaa kun hän itse tullimiehien hauskuudeksi kumarteli heidän edessään ja pieksi kieltänsä monenmoisilla turhilla loruillaan, niin sillä aikaa joku palkanmies kantoi sokuri- tahi teelehti-taakan rauhassa rajan ylitse.

köyhää torpan perhettä enää kauwemmin. Senwuoksi pyysi hän isäntää saattamaan itseänsä kotiinsa. Ensin isäntä esteli Simon lähdönhommaa, luullen häntä niin heikoksi, ettei hän woisi jaksaa olla re'essä niin kauwan, waan kun Simo yhtämittaa pyysi häntä itseään saattamaan, niin wiimein hänkin siihen taipui. Isäntä käwi läheisestä kylästä lainaamassa hewosen, kun heillä itsellään ei sitä ollut. Pitkään reslarekeen pani isäntä ensin heiniä ja sitte emäntä laittoi siihen wuoteen. Turkkien sisässä he sitte kantoiwat Simon rekeen. Waatteilla ja heinillä he peittiwät Simon, ett'ei jäänyt kuin pieni reikä, mistä hän sai hengittää. Näin warustettuna läksiwät he sitte aamupuhteella matkalle.

Suurella ikäwällä oli Helka lastensa kanssa odottanut isää kotiin, waan turhaan. Jopa he oliwat yhdessä isän tähden monta kyyneltäkin wuodattaneet. Warmasti he luuliwat isälle jonkun onnettomuuden tapahtuneen. Monenlaiset sanomat oliwat heille tulleet isästä, jotka waan oliwat omiansa lisäämään heidän huoliaan. Jopa kerrottiin täytenä totena wähän aikaa, että „obessikat" oliwat Simon ampuneet kuoliaaksi Suomenlahden jäällä. Senjälkeen saapui kumminkin liewentäwämpi sanoma, että Simoa oli nähty Pietarissa tawaroitaan myömässä. Nyt Helka ja lapset odottiwat warmuudella häntä kohta kotiin. Pikku Simo oli jo wiikonpäiwät joka päiwä käynyt isää odottamassa Solansuun Heikissä. Jopa hän tiesi senkin, miten suuren wehnäleiwän isä tuopi. Ja olipa isä sanonut uudet kengätkin tuowansa Simo pojalleen. Niistä oli pikku Simo käynyt puhumassa naapurissa jo monta kertaa. Olipa hän jo naapurin Hessulle kerskailutkin kengistään, ett'ei Hessulla muka sitte olekaan sellaisia kenkiä kuin hänellä, kun waan hänelle tuodaan uudet. — Mutta isä wiipyi . . . Mikä oli wiipymiseen syynä, sitä eiwät lapset ajatelleet. Wehnäleiwän uudet kengät, ne waan heidän mielessään pysyiwät. [illegible] jo taas alkoi epäilyttää se pitkällinen wiipyminen [illegible]

Eräänä iltana istuiwat Mikko ja [illegible] „lesantkalla.". He oliwat wasta tulleet [illegible] Solansuusta. Siinä he istuiwat ja haastelwat [illegible], joita Ruoti-Kaisa oli heille kertonut. Olipa [illegible] ja uudet kengätkin puheenaineena. — [illegible] kansa lääwästä

A. PALONEN — Maalari Wiipurissa

toimittaa Itä-Suomessa ammattiin kuuluvia koristus- ja muita töitä.

Myy maalari-värejä, ikkunalaseja, seinäverhoja, kattorosetteja, kehyspulteita y. m.

Täten saan kunnioitettawalle yleisölle ilmoittaa, että olen lisännyt warastoni kaikenlaatuisilla **ulko-** ja **kotimaan posliini-** ja **lasitawaroilla,** muitten muassa **tarjottimia** ja **kukkawaaseja, pöytäweitsiä** ja **nikkeli-lusikoita** erinomaisen helppohintasia.

Kunnioituksella:

K. Nissinen.

Mathildedalin Suomalaisia

Nastapuima-koneita

parasta kaupassa olevaa teosta

Tottumatonna ulkomaiseen metodiin luoda koreaa numerolukua asettamalla sen loppuun rohkeasti joko yhden tai useampia nollia, ei näissä luetella myytyin Mathildedalin puimakoneiden lukua. — On kylliksi sanoa mitä Suomessa yleensä on tunnettua, nimittäin että nuo erinomaiset ja hyviksi tunnetut Mathildedalin suomalaiset puimakoneet jo 6 vuotena täydellisesti ovat vallinneet markkinoilla ja että ulkomaisten puimakoneiden sisääntuonti sen ohessa on ollut vallan vähäpätöinen. —

Hinta N:o 3 19½ tuuman rummusta 180 Smk.
„ N:o 6 24 tuuman rummusta 230 „

Huom.! Viimeksi mainituilla puimakoneilla, joihin on asetettu seisova hevoiskierros, oikeinpuhdistaja ja Mathildedalin puimakoneen viljanpuhdistaja saadaan melkein yhtä suuri tulos, mutta paljo puhtaampaa viljaa, kuin noilla Amerikkalaisilla Grays'in enemmän kuin kaksi sen vertaa maksavilla puimakoneilla.

Suomalainen kalustokauppa:

P. Sidorow.

Helsingissä, 3 Mikonkatu 3.

2:si nutta salwosta myytäwänä, lähemmin Alku-yhtiön puodissa.

Nyt tulleita

Sateenvarjoja

niiden joukossa puolisilkkisiä 7 mk. kappaleelta.

W. Ettinger.

Palwelukseen halutaan.

Wärjärit huom.

Raitis ja kunnollinen wärjärin sälli saapi nyt heti paikan **K. A. Stenberg'illä.** Hämeenlinnassa.

Wuokrattawana.

Kamari erisisäänkäytäwällä koululaisille. Hiekka N:o 1.

Nyt heti eli Syyskuun 1 p:stä asunto 1 eli 2 nuorelle miehelle, kalustetussa huoneessa. Lähemmin tämän lehden konttoorissa.

Ent. linn. wuokrattawana 2:ksi puotihuoneustoa, 1:ksi puotihuoneusto sekä kortteeri, sisältäen 3 kamaria ja keittiön. Lähemmin Tschusoff & Sapetoffin konttoorissa.

Löydetty.

Wesiajoltä talteen otettu soutowene airoineen, lähemmin Palokunnan lukusalin hoitajattarelta.

Ilmoituksia.

Täten saan tiedoksi antaa että olen awannut saunaliikkeen. Sauna on awoinna tiistaina naisille sekä miehille klo 3 alkaen, perjantaina koko päiwän naisille ja lauantaina miehille. Rouwaswäelle on sauna awoinna keskiwiikkona ja torstaina herroilla. Numerosauna on awoinna joka päiwä tiistaista alkaen. Höyrykaappia, ammekylpyä ja dusch'ia (wihmakylpyä) saadaan myöskin. Kylpeminen alkaa joka päiwä klo 10 a. p.

A. Lillqwist.
Papula Nro 38.

Koti- ja siirtomaan tawaraa:

Uusia wasta tulleita

Lasi- ja Posliini-tawaraa,

kuin myös

Kaikenlaatuista Ruokatawaraa,

niinkuin:

Wiinejä, Marmelaadeja,
Marjahilloja, useampaa laatua.
Ryynejä, Jauhoja, useampaa lajia.

Erinomaisen hywäksi tunnettua

Myrskylän Juustoa

y. m. kohtuullisimpiin hintoihin

F. Rautio ja Kumpp.

Katarinan- ja Mustainweljestenkatujen kulmassa. (ent. Albrecht ja Kumpp. paikka).

Huomaa! Limonaatia, Selteriä, Soodaa ja Mettä löytyy saatawana.

Telefooni N:o 214.

Rakennustarpeita,
Rauta- Kattopeltiä,
Tiiliä, tulenkestäviä,
Cementtiä.

Starckjohann ja Kumpp. Wiipurissa.

Tampereen hyvin tunnettua Pingoituspaperia ja Asfaltti-kattohuopaa.

Ernst Blohm'illa.

Kyökki- ja talouştavaroita

Matrasseja ja **rautasänkyjä.**
Jnurikoria, niinkuin pesu-, matka- ja paperikoria.
Huonekalu- ja **mattoharjoja** y. m. y. m.
Työkaluja, kaikenlaatuisia, **lukkoja & saranoita, mattonauloja, messinki-** ja **rautakoukkuja,** y. m.
Luistimia, Nurmin mallia ja tavallisia.
Lamppuja ja **lampunosia,** suuri valikoima.
Nikkeli- ja **uushopeateoksia.**
Fajansseja, posliini- ja **lasitavaroita** suuri valikoima.

Ernst Blohm'illa.

Ramurautaa

ostaa **Seth Sohlberg.**

Opetusta kouluaineissa antaa maan molemmilla kielillä

Otto Imm. Helander.

Asunto: Rouwa Snellman'in talo rautatienaseman lähellä.

Koululaisia otetaan pieneen perheesen täydellisen ylöspidon kanssa rouwa Silanderin talossa

Ida Korhosella.

Huomaa!!

Allekirjoittanutta tawataan Heinä- ja Elokuun ajalla ainoastaan Keskiwiikkona ja Lauantaina aamupuolella k:lo 10—1 saakka kotona kaupungissa.

Alex. Rouhiainen.
Ent. Lääninkansselisti.

Palo- ja henkivakuutus-Osakeyhtiö

SVEA

ottaa vakuutuksia helpoista maksuista allekirjoittaneiden kautta.

N. A. Zilliacus,
G. M. Thalus, A. Palonen,
Conrad Oldenburg,

Clouberg ja K:nin kirjakaupassa.

Höyrywene-kulut.

Kulut Uuraasen
poiketen Keihäsniemelle.

Arkipäiwinä:

Wiipurista	Uuraasta
k:lo 7 a. p.	k:lo ½9 a. p.
„ ½2 i. p.	„ ½10 a. p.
„ 4 i. p.	„ ½4 i. p.
„ 6 i. p.	„ 8 i. p.

Pyhäpäiwinä:

k:lo 6 a. p.	k:lo ½8 a. p.
„ 2 i. p.	„ 8 a. p.
„ 4 i. p.	„ 4 i. p.
„ 6 i. p.	„ 8 i. p.

Höyrywene poikkeaa ½2 ja 6 i. p. kuluilla Nyöwäliniemelle.

Kulut Juustilaan
poiketen Myllysaarelle, Sammonsaarelle, Pietilään, Lawolaan, Rauharantaan, Runolinnaan ja Kiwikoskelle.

Arkipäiwinä:

Wiipurista	Juustilasta
k:lo 9 a. p.	k:lo ½9 a. p.
„ 2 i. p.	„ ½4 a. p.
„ 6 i. p.	„ 8 i. p.

Pyhäpäiwinä:

k:lo 9 a. p.	k:lo ½8 a. p.
„ 2 i. p.	„ ½4 i. p.
„ 6 i. p.	„ 8 i. p.

Kulut Rättijärwelle
niin arki kun pyhäpäiwinä.

Wiipurista	Rättijärweltä
k:lo 9 a. p.	k:lo 2 i. p.
„ 2 i. p.	„ 6 i. p.
Juustilasta	Rättijärweltä
k:lo ½11 a. p.	k:lo 2 i. p.
„ 3¼ i. p.	„ 6 i. p.

Kulut Säkkijärwelle
poiketen Keihäsniemelle, Uuraasen, Terwajoelle, Niemenlautalle, Risalahteen, Heinälahteen, Wilaniemeen ja Wilajoelle.

Arkipäiwinä:

Wiipurista	Wilajoelta
k:lo 4 i. p.	k:lo 7 a. p.

Pyhäpäiwinä:

k:lo 4 i. p.	k:lo ½6 a. p.

Kulut Makslahdelle,
poiketen Horttanaan, Kotaniemelle, Lihaniemelle Rokkoon, Niemelään, Johannekseen, Kirjolaan, Kukkolaan ja Rewonsaarelle

Arkipäiwinä:

Wiipurista	Makslahdelta
k:lo ½3 i. p.	k:lo 7 a. p.

Pyhäpäiwinä:

k:lo 4 i. p.	k:lo 6 a. p.

Erittäin kulut **Johannekselle**
Uuraan kautta poiketen Keihäsniemelle, Uuraansaareen, Rawansaareen, Rokkoon, ja Niemelään
joka pyhäpäiwä

Wiipurista	Johannekseta
k:lo ½7 a. p.	k:lo 1 i. p.

Erittäin kulut **Juustilaan**
50 % hinnan ylennyksellä.

Wiipurista joka päiw.	Juustilasta joka maanantai
k:lo 8¾ i. p.	k:lo 6 a. p.

Wiipurissa Toukokuun 27 p. 1889.

A. Gesemann.

Aika-taulu

Postien lähdöille Wiipurista 1 p:stä Huhtik. w. 1889
toistaiseksi.

Joka päiwä. Klo 12¼ päiwällä:

Alawuudelle, Auraan, Forssaan, Hankoniemeen, Helsinkiin, Herralaan, Hiklään, Howinmaalle, Härmään, Hämeenlinnaan, Hywinkäälle, Jittalaan, Jepualle, Jokelaan, Järwelään, Järwenpäähän, Kaipiaisiin, Karjaalle, Kannuksen, Kausalaan, Kauhawalle, Kaukolaan, Kelwiälle, Kerawalle, Keuruun, Kokkolaan, Koiwistoon, Kouwolaan, Korpiin, Kruumunkylään, Kymiin, Kuurilaan, Kyröön, Kälbyhyhn, Lahteen, Laihialle, Lappiin, Lappoon, Lapwiikiin, Lempoisiin, Leppäkoskelle, Liminkaan, Loimijoelle, Lohjalle, Lappeenrantaan, Malmiin, Myllymäelle, Mustioon, Nikkilään, Nikolainkaupunkiin, Nummelaan, Nurmoon, Nurmiin, Oittiin, Orihwedelle, Orismalaan, Oulaisiin, Oulunn, Parolaan, Pietarsaareen, Pihlajawedelle, Pilppulaan, Porwoosen, Pännäiselle, Raaheen, Riihimäelle, Ruukkiin, Ryttylään, Siewiin, Suinulaan, Seinäjoelle, Sydänmaahan, Sörnäsiin, Tampereelle, Taawettiin, Tammisaareen, Tikkurilaan, Terwajoelle, Toijalaan, Turkuun, Turenkiin, Urjalaan, Uttiin, Uuraasen k:lo 7 a. p., Uuteenkylään, Uuteenkaupunkiin, Wiaporiin, Wihantiin, Wiialaan, Willähtiin, Wolttiin, Niwieskaan, Äitäriin sekä kaikille asemille radoilla: Wiipuri—Helsinki, Kerawa—Porwoo, Hywinkää—Hankoniemi, Riihimäki—Turku, Toijala—Seinäjoki, Nikolainkaupunki—Oulu.

Kello 2 i. p. Saimaan kanawalle Rättijärwelle saakka Kesäk.—Syysk., yksinkertaisia lähetyksiä.

Kello ½7 i. p. Mustallemäelle, Perkjärwelle, Raiwolaan, Säiniölle, Terijoelle, Uudellekirkolle kirkonkyl., Uudenkirkon asem., Wenäjälle ja Ulkomaille, sekä kaikille Wiipurin—Pietarin radalla sijaitsewille asemille.

Sunnuntaina:

Kello 12¼ päiwällä: Alastaroon ja Wampulaan Tampereen, Asikkalaan, Myrskylään Orimattilaan ja Padasjoelle Lahden, Alajärwelle ja Kuortaneelle Alawon, Enoon, Ilomantsiin, Juukaan, Kontiolahdelle, Leppäwirralle, Liperiin, Nurmeksen, Pielisjärwelle, Polwijärwelle ja Tuusniemelle Joensuun, Ewoon, Koskille ja Lammille Järwelän, Haapawedelle Oulaisten, Heinäwedelle, Jorotsiin, Kerimäelle, Piekämäelle ja Rantasalmelle Sawonlinnan, Jisalmeen, Karttulaan, Lapinlahdelle, Maaningalle, Pielawedelle ja Pyhäjärwelle Kuopion, Joensuuhun, Kuopioon, Parikkalaan, Rautjärwelle, Ruokolahd. ja S:linnaan L:rannan, Kajaaniin, Nilsiään ja Pulkkilaan Oulun, Kangasalaan Toijalan, Karjalohjalle, Naantaliin ja Nummelle Turun, Karstulaan, Saarijärwelle ja Weteliin Kokkolan, Kauhajoelle Kristiinankaup., Kaskiseen, Kristiinaan, Maalahdelle, Teuwolle ja Ylimarkkiin Nikolainkaup., Kestilään ja Säresniemelle Pulkkilan, Kesälahdelle ja Kiteelle Parikkalan, Kihtelyswaaraan Ilomantsin, Kiuruwedelle Jisalmen, Kärsämäelle Pyhäjärwen, Lappajärwelle Paimoisen, Lappträskiin ja Lowisaan Uudenkylän, Mustialaan Forssan, Pernajaan Lowisan, Petäjäwedelle Keurun, Pälkäneelle Kangasalan, Rantsilaan ja Siikajoelle Liminngan, Sippolaan Utin, Ruskealaan Tohmajärwen, Rääkkylään Kiteen, Temmekselle Limingan, Tuulokseen Lammin, Toholammille Kannuksen, Warkauteen Joroisten sekä Wihtiin Nummelan kautta.

Huom.! Yöjunilla lähetetetään myös kaikenlaisia postilähetyksiä.

Kirjelaatikot tyhjennetään: Wiipurin esikaupungissa ja S:t Annan kaup.-osassa kello 11 a. p. ja 5 i. p.; ent. Linnoituksessa Uudessakaupungissa kello 12 päiwällä ja 6 i. p. sekä Pantsarlahdessa, Pietarin esikaup. ja Papulassa k:lo 12 a. p. ja 6 i. p. Postikonttoorin edessä olewa laatiko tyhjennetään wähää ennen postin lähtöä. Rautatienasemalla olewa wähä ennen junan lähtöä ja höyrylaiwoilta heti niiden tultua.

Huom.! Rahoja postissa Wenäjälle lähetettäessä tulee rahat lähettää wakuutetussa eikä sisäänkirjoitetussa kirjeessä, wiimemainitussa tapauksessa woi sattua että koko summa tulee takawarikkoon otetuksi.

Postikonttoori pidetään awoinna: Etuhuone postimerkkien myymistä warten joka arkipäiwä kello 9 a. p., kello 9 i. p. Sunnuntai- ja pyhäpäiwinä kello 8—9 a. p. ja 12—2 i. p.

Kaikellaisia lähetyksiä ja kirjeitä sekä panoksia postisäästöpankkiin wastaanotetaan. Arkipäiwinä kello 9—2 päiwällä ja 4—7 i. p., paitse Keskiwiikko- ja Lauantai-iltana kello 4—5. Sunnuntai- ja pyhäpäiwinä kello 8—9 a. p. ja 4—6 i. p.

Kaikenlaisia lähetyksiä ulos annetaan: Arkipäiwinä kello 9—1 päiwällä, 4—6 ½ i. p. Sunnuntai- ja pyhäpäiwinä kello 8—9 a. p. sekä sitä paitse wakuuttamattomia kirjeitä ja sanomalehtiä joka päiwä kello 1¾—2 päiwällä, 8—8½ i. p.

Huom.! Tawarakäärynjen, wapaakirjeitten, wakuutettujen sekä sisäänkirjoitettujen kirjeitten tulee ennen k:lo 11 a. p. olla jätettyinä postikonttoriin, ehtiäkseen saman päiwän länteen päin menewään junaan, niin myös ennen k:lo 5 i. p. ehtiäkseen Itään menewään junaan.

W. P. K:n

Lukusali pidetään awoinna kunnan jäsenille joka pyhäpäiwänä kello 10:stä a. p. kello 10 i. p. ja arkipäiwinä kello 7—10 i. p. Lainakirjasto pidetään awoinna kunnan jäsenille joka perjantai kello 8—9 i. p.

Wiipurissa,
Wiipurin Sanomain kirjapainossa, 1889.

— 66 —

lehmiä illastamasta ja istautui perä-ikkunan wiereen ja katsoi siitä ulos.

— „Mikäs pata-saksa sieltä näin myöhään tulee pitkällä reslare'ella“. . . sanoi Helka.

Samassa korahtiwat re'en jalakset, kun mies ajoi salwamen siwutse pihaan.

— „Nyt tuli isä“ . . . huusiwat yht'aikaa lapset, kun kuuliwat hewosmiehen ajawan pihaan ja hyppäsiwät ikkunasta katsomaan.

„Ei olekaan isä . . . ei tuo ole meidän hewonenkaan . . . kuka hän lienee“ . . . tuumasiwat lapset.

Mies tuli tupaan ja kysyi: „Onko miehiä kotona, että tulisiwat awuksi nostamaan isäntää tupaan, hän on minun re'essäni hywin sairaana.“

— „Woi Herra Jumala! enkös minä jo aawistanut“ . . . huusi Helka itkussa suin ja meni kiireesti pihalle. Lapset seurasiwat mukana ja kun he näkiwät äitinsä itkewän re'en wieressä, niin hekin yhtyiwät samaon wirteen. — Renki ja piika tuliwat Helalle ja torpan miehelle awuksi ja yhdessä he sitte kantoiwat Simon omaan sänkyynsä.

Pitkästä matkustuksesta kylmässä ilmassa oli sairas taas tullut paljon huonommaksi, ett'ei jaksanut puhuakaan mitään.

Torpan isäntä kertoi Helalle kaikki, miten Simolle oli käynyt. Helka waan itkeä nyyhkytti koko kertomuksen ajan ja wälistä aina moitti tullimiehiä, kun eiwät anna ihmisten rauhassa kulkea omilla asioillaan.

Pikku Simo waan aina tarikehti äitin hameessa kiinni ja tiedusteli mihin se isän kontti wietiin, missä se suuri wehnäleipä on, ja entäs ne kengät, mihinkäs ne owat joutuneet? — Äiti lohdutteli murretulla mielellä lastansa, että toisenkerran kun isä tulee Pietarista, niin sitte hän tuopi [illegible] kengät, oikein „risintkoiden“ kanssa. Sitte hän [illegible] „litenslöitä“*) ja kaikkea meille . . . ja sitte [illegible] wehnästä niin . . . Nyt hänellä ei ollut aika[illegible] antoi torpan isännälle wähän särwin-

*) „Lit[illegible] wenäläisestä sanasta. Tarkoittaa makeisia, konwehtia[illegible]

— 67 —

ainetta palkaksi Simon hoitamisesta. Talossa syötyänsä ja juotuansa läksi mies ajamaan kotiansa kohti.

XII.

Simon tauti yhä kiihtyi kiihtymistään. Jokainen luuli hänen päiwänsä olewan luetut, waan Jumala oli päättänyt toisin. Pääsiäisen jälkeen alkoi hän parata wähä kerrassaan ja Juhannuksen aikana saattoi hän jo jättää wuoteen. Entiseen hywään terweyteensä hän ei kumminkaan enää päässyt koskaan.

Kohta sen tappelun jälkeen, joka oli tullimiesten, Simon ja hänen palkkalaistensa wälillä seurasi oikeuden tutkinto, jossa koetettiin saada selwille, ketkä oliwat syyllisiä ja siis rangaistuksen ansanneita. Moni tappelijoista tuomittiinkin wankeuteen; kuka pitemmäksi kuka lyhemmäksi aikaa. Toiset taas pääsiwät sakoilla. Simo, joka oli tappelun johtaja, olisi tietysti ansainnut suurimmon rangaistuksen, mutta kun hän oli niin heikko sairas, niin liewennettiin hänen rangaistuksensa korkeimpaan sakkoon.

Kun Simolla ei ollut rahaa, millä maksaa sakkoa, niin myötiin häneltä sen suorittamiseksi suurin osa irtainta omaisuutta. Kun hänen welkamiehensä näkiwät, että Simo nyt oli jo köyhtymään päin, niin jokainen heistä kiiruhti ensimmäiseksi ottamaan welkaansa takaisin. Sitten wasta nähtiin, miten paljon Simolla oli welkaa. Tawarat myötiin kaikki talosta tarkoin, ja moni welkamies jäi sittenkin aiwan ilman. Maatilaa ei myöty. — Siihen meni se rikas Pullin Simo, josta niin paljon puhuttiin. Nyt huomasi Helkakin, että hänen wanhempansa oliwat puhuneet totta. Nyt hän tunsi tarkoin, mihin talon warat oliwat menneet. Waan kenenkäs syy? — — — — — — — — — — — —

Katkerata se oli ollut Helasta ensipäästä ajatella, että he olisiwat köyhät. Mutta kaikkeenhan sitä ihminen taipuu. Wähän kerrassaan hänkin tottui elämään köyhien tawalla. Ei ollut enää piikaa eikä renkiä tarwis. Jopa isäntä ja